

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:
Pe un an ————— 40 Lei.
Pe jumătate de an ————— 20 Lei.

Apare odată în săptămână:
DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 25.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 200.

Nr. 648/1925.

Ordin circular.

Consistorul mitropolitan ocupându-se în ședința sa dela 13 Octomvrie 1924 cu chestia participării preoților noștri la lucrările conferențelor didactice ale Corpului didactic primar, prin adresa Nr. 38 M. din 1 Februarie a. c. Invită Onor. Preoțime să ia parte la aceste conferențe cu atât mai vărtos, cu cât o seamă de preoți provăd instrucție religioasă în școala primară cât și în cursul complementar.

Prin participarea Preoțimei la conferințele didactice se va realiza unitatea organică în învățământ și conlucrarea armonică a Clerului și a Învățătorimei în ogorul culturii.

Ceeace comunicăm Onor. preoțimi spre știre și conformare.

Arad, la 27 Februarie 1925.

Consistorul ort. român din Arad.

Mihailu Păcățian,
protopop, asesor. ref. cons. președinte

Nr. 674/925.

Ordin circular.

Poftim Onor. oficii parohiale din comunele pendinte de județul Arad, să ne comunice cât mai neîntârziat, debitul dărilor culturale bisericesti pe anii 1922 și 1923 ca să intervenim pentru încassarea acestor dări.

Arad, 28 Februarie 1925.

Consistorul ort. român din Arad.

Mihailu Păcățian, m. p.,
protopop, asesor. cons. președinte.

Propaganda culturală la sate.

Este incontestabil, că cel mai mare eveniment al istoriei noastre, integrarea glorioasă a neamului românesc, sub o stăpânire unitară, ne-a aflat nepregătiți sub raport economic-financiar, dar mai ales cultural-sufletesc. De aci halul situației economice în care ne sbatem și eclipsa culturală, care ne umărește.

Cu toții am dori să ne vedem într'un moment de fericită inspirație, alături de popoarele apusene, cu trecut cultural strălucit. Uităm prea ușor însă, că ceea ce au ajuns popoarele mai vechi în cultură în curs de secole, noi nu putem realiza, decât treptat pe 'ndelete. Este aceasta oarecum o fatalitate istorică.

Chemați și nechemăți deopotrivă mereu trimbițează necesitatea culturalizării, a luminării masselor mai ales dela sate, fără să fie deplin orientați asupra: 1. Factorilor, prin excelență culturali dela sate, apoi asupra: 2. Mijloacelor întrebuintate de acești agenți, de cultură.

Elucidarea nepretențioasă a unor adevăruri, are de scop articolul de față.

Fără să fim aderenți ai teoriei materialiste în domeniul istoric-cultural, este fapt cert, că floarea culturii nu poate prospera, decât în pajiștea grasă a bunei stări materiale. Sărăcia nu alimentează artele. Ridicarea lentă a păturii țărănești la situație materială bună, va favoriza sigur înflorirea culturii. Aceasta nu însemnează însă abținere dela orice propagandă culturală, ci numai să nu se nutriască iluzii exagerate, în privința reușitei ei imediate. Numai o propagandă culturală sistematic condusă și începută dela temelie ne pot garanta succesul.

Principalii agenți pentru propaganda culturală la sate au fost și sunt preoții și învățătorii. Dânșii pot fi ajutați foarte bine de factorii administrativi locali și cercuali, (notar, primar, primpretor, medic, veterinar etc.) precum și de toate elementele luminate și conștiente de rolul culturii din comună.

Propaganda culturală să se facă mai ales sub egida bisericii și colaborarea școlii, căci biserica a fost cheagul divin pentru fiil aceleiași neam românesc, separat odinioară sub oblăduiri streine, iar școala confesională română a fost fiica bisericii strămoșești, geloasă adeseori de avuția sa. Aspirățiile cultural-naționale ale preotului slujitor din sanctuar se contopiau cu ale învățătorului cântăreț din strană și cu ale întregului popor, prefăcându-se într'un ritm minunat, care te eleva sufletește. Energiei acestui ritm, care vibra în sufletul păturii rurale ne datorim noi păstrarea ființei noastre naționale, a ortodoxiei și a limbii noastre strămoșești. Cu drept cuvânt a spus O. Goga, că biserica este singura instituție, care se bucură de întreaga și necondiționată încredere a păturii țărănești. Chestia sectară fiind de proveniență streină. Este deci recomandabil, ca propaganda culturală să aibă la bază autoritatea harică a bisericii!

Acum, când suntem liberi de a ne manifesta dorul de cultură, preoții și învățătorii sunt chiar datori să facă propagandă culturală. În țările culte, spre ex: America, agenții operei culturale între populația din cartierele orașelor, nu se bazează în activitatea lor pe ajutorul material ce-l dau ci pe cel moral. Secretul propagandei culturale zace în a te da pe tine sufletul tău, nu punga ta, societății respective în spre care te îndrepti. Societatea respectivă să te vadă pe tine, cum te porți în cutare situație, ce caracter ești, pentru că la rândul său să-ți urmeze din convingere Zadarnică este osteneala predicatorului măestru, pe care-l desmint faptele sale. Fără rost este vorbăria conferențiarului spre ex: în contra alcoolismului, dacă îndată după coborîrea de pe tribună se va racori cu alcoolice.

Zisesem la început, ca propagandă culturală să se facă „da capo”. Fiecare să-și facă datorința scrupulos, mai întâi în sfera sa de activitate. Numai în felul acesta vom putea avea șanse de reușită în activitatea noastră extra oficială.

Vechea și buna tradiție dela noi, ca învățătorul să fie cântăreț în biserică ar fi de folos să se reactiveze. Învățătorul prin biserică va lua contact mai intim cu poporul, legat fiind de el prin aspirațiile mai înalte religioase. Poporul îl va prii nu numai ca luminător oficial al său, ci ca al doilea conducător sufletesc. Din contra învățătorul inactiv în strana și corul bisericii, ori cât de pregătit ar fi, nu va putea însufleți la maximum po-

sibil poporul, care ori ce s'ar zice este strein de chestia învățământului.

Ar fi de dorit, ca tocmai acum, când se dă atâta atenție cântării vocale și instrumentale în școlile de diferite categorii, mai ales în școlile normale să se introducă în mod obligatoriu cantul bisericesc vocal și în ansamblul coral. Viitorii luminători ai poporului, să nu mai stea indiferenți în strănile din biserici, producând adeseori ilaritate între credincioșii cântăreți. Să fie dâșii ca cântăreți și diriginți de coruri pildă credincioșilor, în materie de cântare și bună purtare. Prin cece ar conlucra dela temelie cu apostolii credinții, la marea operă culturală, și s'ar înălța însiși ca prestigiu în fața mediului.

Pătura țărănească în concepția sa despre viață inclină spre materialism practic, iar teoreticește, dacă se poate vorbi astfel prețuiește doctrina idealistă a bisericii. Lipsa de cultură și multele deziluzii îndurate sub diferite regimuri, au împiedecat, ca doctrina creștină să fecundeze în mod constant viața practică a păturii rurale. Dâșii toate le judecă prin prisma interesului momentan. În propaganda noastră culturală să ținem cont de această împrejurare. Țăranii să nu aibă nici cea mai mică umbră de îndoială asupra moralității scopului de propagandă. Osteneala conducătorilor să nu inspire necredere. Scopul propagandei culturale să fie altruist filantropic. Dacă se poate să se aibă în vedere necesitățile sufletesti locale, apoi cele mai îndepărtate.

Alt principiu de reținut este, ca propaganda culturală să se facă cu circumspecțiune. Să se țină adecă cont de interesele materiale și sufletești ale țăranilor. Trebuie considerată apoi mentalitatea țaranului dându-i-se lucruri potrivite și ușor asimilabile.

Mai pre sus de toate agenții culturali însiși trebuie să fie perfect cultivați, pentru ca să poată face educația altora, căci: „Orb pe orb de va povătu, amândoi în groapă vor cădea”¹⁾.

Ca mijloace de propagandă culturală s'ar putea indica: Desfacerea inteligentă de ziare populare. Gustul cetirii s'ar putea desvolta prin înființarea de case culturale, coruri și biblioteci. Administrarea și realizarea efectului cultural presupun personalități conștiente de opera culturală.

În privința aceasta ceice simt chemare, să devină vânători de suflete în câmpul culturii liberi de pasiuni și interese deșarte.

Șilindia, 25 Februarie 1925.

Ștefan R. Lungu, preot.

¹⁾ Ev. d. Matei 15, 16.

Sinodul ecumenic.

Nevoia reluării firului întrerupt al sinoadelor ecumenice a fost accentuată și aprobată de toată lumea ortodoxă. Este datorită întregii biserici ortodoxe să reînvie vechile soboare ale sf. noastre biserici „una sfântă, sobornicească și apostolească”. Ideea sulevată de I. P. S. Metropolitul primat Miron a fost salutată cu deosebită bucurie de biserica tuturor satelor ortodoxe. Patriarhul Vasile al Niceei ca președintele acestui sinod și-a însușit ideea, a luat contact cu arhierii capi ai acestor biserici și în acord reciproc s'a stabilit întrunirea sinodului pentru vara anulului acestuia decretat ca an jubilar, care comemorează împlinirea alor 16 veacuri dela cel dintâi sinod ecumenic dela Niceea la 325. Sinodul se va ținea în Ierusalim.

S'au stabilit ca principii de cinsură ca: 1. chestiunile referitoare la învățăturile fundamentale de credință și 2. cele asupra organizării bisericilor autocefale (legislația și administrația lor) să nu ia nici o discuție.

Programul sinodului în liniamente generale cuprinde următoarele:

a) Dogmatice.

1. Dogmelor celor 7 sfinte Sinoade Ecumenice rămân neatînse.
2. Deosebirea Teologumenelor, de dogme și hotărâri de credință.
3. Cărțile simbolice ale ortodoxiei (Mărturisirea lui Mitrofan, Critopulos, Petru Movilă, Sinodul din Iași, din Ierusalim s. c. l. i. pentru că au interpretări și formulări de dogme, care s'au făcut în urma sinoadelor ecumenice, au nevoie de verdictul și hotărârea unui sinod ecumenic.
4. De asemenea au nevoie de asemenea verdicte și hotărâri, ale Bisericii ortodoxe, de din nainte de căderea Constantinopolului și după aceea.

b) Organizația Administrativă a Bisericii.

1. Însemnătatea sinodului ecumenic, în Biserica ortodoxă și fixarea timpului convocării lui.
2. Sinoadele administrative, locale ale bisericilor în parte (competința și jurisdicțiunea lor).
3. Înțelegerea dintre Biserici le împarte asupra chestiunilor extra ordinare bisericesti, care survin și felul comunicării părerilor între ele.

c) Cultul Divin.

1. Despre cărțile liturgice și bisericesti.
2. Dumnezeuaaca predică.
3. Tipicul (Prăznuri, sfinte slujbe de toate zilele).
4. Vremea cultului (Repaosul dominical și altor zile).
5. Posturile (felul și durata lor).
6. Sfintele vestminte și vase.
7. Agiografia și muzică.

d) Clerul.

1. Instrucția și hirotonia (calități vârsta, autorizate, și c. l).
2. Fixarea mai amănunțită a datoriilor și drepturile fiecăreia din cele trei trepte ale clerului sfânt.
3. Despre căsătoria clericilor.
4. Imbrăcămintea clerului și în afară de Biserică.
5. Sfinte mănăstiri, monahi.

e) Calendaristice.

1. Fixarea pascăliei și calendarului pe baza lucrărilor respective științifice care s'au făcut.

f) Diferite.

1. Chestiuni de morală socială.
 2. Orice altă chestiune bisericască sau teologică în cadrele acestui program s'au făcut din partea Sf. Sinod al țării noastre următoarele propuneri:
 - I. Hotărârea mijloacelor pentru combaterea sectelor, cari s'au ivit în sinul popoarelor ortodoxe.
 - II. Indreptarea calendarului Iulian, cu'n altul mai nou și mai exact științificește decât acesta din urmă; peste tot o unificare reclamată de marile interese ale țării și Bisericii.
 - III. Așezarea eventuală în calendar a sărbătorilor din cursul săptămânii în așa fel, ca cele care se vor putea să se mute să fie trecute în Duminica viitoare.
 - IV. Revizuirea unor momente rituale ținându-se seamă de informație și dispozițiunile sufletești morale și artistice ale creștinilor din vremurile noastre și adoptarea unor slujbe pentru trebuințele bisericilor din parohii și din mănăstiri.
 - V. Examinarea din nou a posturilor în legătură cu clima cu igiena organismului omenesc și cu influența lor morală asupra sufletului.
 - VI. Organizarea în comun de către toate Bisericile ortodoxe a unor instituțiuni de propagandă creștină ortodoxă fără nici o primejdie însă pentru ordinea publică și pentru siguranța națională și politică a statelor respective. De pildă; înființarea unei Academii de cultură teologică în care clerul nostru superior de mâine să poată învăța și limbile popoarelor ortodoxe principale ca slava, greaca, româna, etc.; și punerea în valoare a atâtor comori de cultură ortodoxă necunoscute sau *insuficient cunoscute*: înființarea unui institut ortodox misiuni pentru intenzificare creștinismului ortodox în lumea ortodoxă și pentru propovăduirea lui în lumea păgână și eterodoxă etc.
 - VII. Recăsătorirea preoților văduvi, în legătură cu vârsta și cu greutățile lor familiare și de trai.
 - VIII. Examinarea din nou a gradelor de rudenie în vederea căsătoriei și alte momente.
 - IX. Găsirea mijloacelor pentru ridicarea monahismului oriental la vechia-i strălucire și îndrumarea lui spre ocupațiuni culturale, umanitare, etc.
- Chestiunile acestea, se vor completa cu altele sulate din partea altor delegați. Pentru timpurile

de astăzi adunarea acestui sobor e de cea mai grabnică trebuință și de cea mai mare importanță, pentru ca prin sfaturile și hotărârile lui să poată ridica cât mai degrabă un zid de apărare a evangheliei împotriva pornirilor care caută să distrugă nu numai credința și civilizația noastră creștină, bazată singură pe libertate, dreptate și iubire.

Lumea ortodoxă așteaptă cu deosebit interes lucrările și hotărârile acestui sinod.

Asociațiile cu caracter religios.

Monitorul Oficial publică următoarea deciziune a dlui ministru al cultelor și artelor, deciziune dată în baza art. 5 și 22 din Constituție:

Sunt cu desăvârșire oprite următoarele asociațiuni cu caracter religios (secte religioase): 1. Nazarinienii (pocăiții); 2. Asociația internațională a Studenților în Biblie (mileniștii); 3. Adventiștii reformiști; 4. Secerătorii; 5. Penticostaniștii; 6. Inochentiștii, întru cât doctrinele pe care le propagă sânt de natură a aduce atingere legilor și instituțiilor statului și prin practicile lor nu contravin ordinii publice.

Asociațiunile baptiste și adventiște de ziua a șaptea rămân a se bucura de drepturile și libertățile pe care constituția le acordă asociațiilor în genere.

Totuși, pentru a se evita orice neînțelegere cu autoritățile chemate a supraveghea și controla aceste asociațiuni, se vor avea în vedere următoarele condițiuni:

a) Predicatorii ale căror nume vor fi aduse la cunoștința autorităților administrative locale să fie cetățeni români, să se bucure de: plenitudinea drepturilor cetățenești și să nu fi fost condamnați prin sentință definitivă pentru vr-o crimă sau delict;

b) Adunările religioase să se țină numai în casele destinate acestui scop și anunțate ca atare autorităților administrative locale;

c) Serviciile religioase, care prin natura lor trebuie săvârșite în afară de casele de rugăciuni, se vor face cu observarea strictă a dispozițiilor legilor și regulamentelor pentru ordinea publică, evitându-se orice acte ce ar putea aduce vre-o jignire bisericilor recunoscute sau ar constitui demonstrațiuni împotriva acestora;

d) Prozelitismul, turburând pacea și liniștea cetățenilor, este cu desăvârșire oprit;

e) Congresele asociațiunilor amintite se vor putea ține numai cu aprobarea ministerului de interne, după avizul prealabil al ministerului cultelor și artelor;

f) În mod provizoriu, până va înceta propaganda împotriva introducerii calendarului îndreptat, predicatorii vor funcționa numai în localitatea de domiciliu.

Toate dispozițiunile anterioare contrarii acestei deciziuni sânt și rămân aprobate.

Alianța universală pentru înfrățirea popoarelor prin biserică.

— *Constituirea Comitetului național român al Alianței* —

În 29 Ianuar 1925 s'a ținut la Ministerul cultelor o conferință a reprezentanților diferitelor confesiuni din țară, în vederea organizării definitive a Comitetului, național român al Alianței universale pentru înfrățirea popoarelor prin biserică.

Conferința a fost condusă de P. S. Sa Episcopul Vartolomei al Râmnicului.

După serioase desbateri s'au votat statutele comitetului, în baza cărora se vor începe cât mai curând activitatea pentru realizarea scopurilor fixate de comitet. Acestea sânt următoarele:

a) Să creeze între diferitele confesiuni și stări sociale din România o apropiere cât mai intimă, care să ducă la raporturi de efectivă și sinceră înfrățire întru Hristos.

b) Să contribuie prin aceasta apropiere creștinească la aplanarea asperităților cauzate în trecut printre credincioșii diferitelor confesiuni.

c) Să stăpânească în toate domeniile vieții publice ale țării spiritul adevărat creștin.

d) Să creeze instituții caritative și educative accesibile tuturor creștinilor, fără deosebire.

e) Să puie de acord viața religioasă și morală din România cu aceea a celorlalte țări creștine.

f) Să se execute hotărârile Comitetului central al Alianței universale, întru cât nu sânt în contradicție cu interesele bisericii, cu constituție și cu legile țării. —

Mijloacele prin care noul comitet urmărește realizarea acestor scopuri, sânt:

a) Înfrățirea cât mai deasă a reprezentanților diferitelor confesiuni la o muncă comună de propovăduire a păcii evanghelice cu fapta, cu graiul și în scris.

b) Participarea, prin delegați, la lucrările comitetului central al Alianței, și la congresele ei generale.

c) Publicarea unei reviste menite a face posibil schimbul de vederi între diferitele confesiuni și apropierea dintre ele, precum și pentru a face legătura între preocupările comitetului național român și între ale comitetelor similare din alte țări ale comitetului central.

d) Publicarea de lucrări informative și de propagandă

e) Înființarea de filiale în diferitele regiuni și orașe ale țării.

f) Organizarea unor serbări anuale cu concursul autorităților superioare ale tuturor confesiunilor, spre a trezi și în sufletul multimilor credincioase interes pentru idealul păcii statornice, fie prin servicii divine anume întocmite spre acest scop, fie prin paremii populare.

Comitetul național român este alcătuit din 40 de membrii, și anume: din 27 ortodocși (între cari un rus și un sârb), 3 greco-catolici (2 români și un ruten), 3 romano-catolici (un român, 1 ungar, 1 șvab), 2 reformați, 2 evanghelici-luterani, 1 unitar și un armean, Eată numele membrilor comitetului:

a) *Ortodocși*: PP. SS. Lor. Episcopii: Vartolomei al Râmnicului, Roman al Orăzii Mari, Nicolae al Clujului, Lucian al Romanului; dl. Ministru al Cultelor Al. Lăpădat; PP. CC. Lor. Arhimandriții I. Scriban, Stefan Nicolici (sârb din Timișoara); profesorii universitari: Dr. V. G. Ispir, secretar general al ministerului cultelor), Dr. Drag. Demetrescu, Dr. I. Mihălcescu, Dr. I. Lupaș, Dr. O. Ghibu, Dr. V. Șesan; insp. gen. I. Savin; dir. gen. Dr. P. Ionescu; profesorii Șerban Ionescu, Dr. Gh. Bogdan; protopresbiterii și proctii: I. Popescu-Moșoia (București); Cicerone Ierdăchescu (Iași), Gr. Ghiza (R-Vâlcea, Andrei Ludu (Cluj), Dr. A. Magier (Oradea), Dr. G. Ciuhanda (Arad), Nic. Colan (Sibiu), Serg. Bejan și C. Trofinov (Chișinău) și I. Zlutov (rus din Chișineu)

b) *Greco-catolici*: Dr. Al. Borzea (Cluj) Dr. I. Coitor (Blaj) și profesorul Lutzky (ruten, Cernăuți).

c) *Romano-catolici*: Arhiep. Tr. Czișzár (București), Dr. Elemer Gyá-fá: (Diciosânmartin).

d) *Reformați*: Dr. E. Törés (București), Dr. I. Szász (Sf. George) Dr. Imre (Cluj).

e) *Evanghelici-luterani*: Dr. Honigberger (București), Dr. G. Imre (Cluj).

f) *Unitar*: Dr. Coros (Cluj).

g) *Armean*: protoiereul Lazarovici (Iași).

Statute

pentru orientarea preoțimei noastre, publicăm statutul cârciumelor din jud. Arad.

Vă comunicăm mai jos ordinul No. 69183 din 3 August 1924 a Ministerului de Interne, Direcțiunea Administrației Generale contenciosului și statisticeii, prin cari ni se comunică Deciziunea Ministerială No. 68181/1924 cu care a fost aprobat statutul județean respective decisul No. 5038/1923 a dlui Prefect al județului Arad, referitor la modificarea respective complectarea statului județean No. 101/1887 kgy. referitor la cârciume, berării și debitori de rachiu, aducându-Vă la cunoștința, că acest statut a intrat în vigoare dela data aprobării lui din partea Ministerului de interne, urmând ca acest fapt împreună cu dispozițiile acestui statut, să-l aduceți la cunoștința populației prin baterea dobei. Totodată veți da instrucțiuni jandarmăriei și celorlalte organe de control din comunele aparținătoare plasei Dv. pentru strictul control a respectării dispozițiilor amintitului statut. Veți controla chiar și Dv. personal atât execu-

tarea controlului din partea organelor de control, cât și respectarea dispozițiilor statutului din partea celor visați.

Vă atragem atențiunea, că în fiecare cas de contravenință la dispozițiile acestui statut să procedați cu cea mai mare stricteță pentru că numai în felul acesta vom putea ajunge scopurile pe cari leam urmărit la pregătirea acestui statut.

p. Subprefect: *Boneu*

COPIE.

România Ministerului de Interne Direcțiunea Administrației Generale Contenciosului și Statisticii. No. 69183 din 13 August 1924. Domnule Subprefect, La rapoartele Dvs. Numărul 7723/1924 și 7921/1924 avem onoare a Vă restitui, aci alăturatul dosar referitor la reglementarea regimului cârciumelor și berăriilor etc. cu o copie de pe deciziunea acestui Minister sub No. 69181 din 13 August 1924 rugându-Vă să binevoști a executa decizia atașată în copie. p. ministru indiscifrabil p. Director General indiscifrabil.

Depe deciziunea Ministerului de Interne No. 68181/1924. Deciziune. Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul de Interne; Luând în cercetare statutul județean No. 5038/1823 al județului Arad, care cu modificarea statutului județean No. 101/1887 reglementează regimul cârciumelor, berăriilor etc. Având în vedere, că dispozițiunile aceluia statut nu sunt contrare cu legile și ordonanțele în vigoare; că apelul lui Magyari Ludovic și tovarășii lui, înaintat în contra statutului în termen legal; nu este motivat față de scopul statutului. Luând în considerare, că apelul lui Constantin Luțai a fost înaintat tardiv și a fost respins motivat de către Subprefectura județului Arad sub No. 7921/1924; Decidem: Art. I. Aprobăm statutul județean sub No. 5038/1924 asupra regimului cârciumelor, berăriilor etc. în județul Arad, respingând ambele apeluri înaintate în contra aceluia statut. Art. II. Direcțiunea Administrației Generale, Contenciosului și Statisticii, este însărcinată cu executarea decisiunii de față. p. Ministru. Director General.

DECIS.

Dl. Subprefect al Jud. Arad, luând în considerare pe de o parte dispozițiile Comisiei Adm. pe de altă parte ord. No. 17087 din 20 Decembrie 1921 a Subsecretariatului de Stat de pe lângă Ministerul de Interne, prezintă Dlui Prefect al județului Arad cu rugarea de a-l accepta și propune și Ministerului de Interne pentru aprobare următorul:

STATUT

Referitor la cârciumi, berării și debitori de rachiu.

A) Partea Generală.

§ 1. Cârciuma, berărie și debit de rachiu nu poate deschide a acela care a fost pedepsit pentru crime provenite din poftă de câștig, sau pentru de-

licte; b) acela care ține lupanar; c) acela care nu întrunește condițiunile prevăzută în Art. 24 și următorii a regulamentului pentru controlul străinilor și controlul unora din stabilimentele publice.

§ 2. Numărul cârciumelor, berăriilor și a debitelor de rachiu să fixeze pentru toate comunele la numărul acelor, cari se află de fapt la *intrarea în vigoare a statutului de față*. În cazul că făcându-se abatere dela acest număr, să urmărește deschiderea unor cârciumi, berării sau debite de rachiu nouă, pentru aceasta trebuie obținută aprobarea Subprefectului în numele județului, care cu referință la numărul locuitorilor, poate concesiona sau denega deschiderea localului respectiv de vânzare de beuturi.

Aceasta hotărâre se poate apela în instanța II a J. Comisiunea Administrativă județeană, în contra alor două hotărâri conglăsuitoare apelată mai departe nu are loc.

1. La deschiderea de berării se vor avea în vedere dispozițiile art. 24 și următorii din regulament pentru controlul străinilor.

§ 3. Pentru servirea oaspeților trebuie angajat personal cu un trecut ireproșabil și nepătat.

§ 4. Localurile de vânzare a beuturilor stau permanent sub controlul și supravegherea organelor polițiale.

Proprietarul birtului este obligat ca organelor de autoritate, cari se justifică să le permită ori și când să se convingă, dacă se respectă dispozițiunile statutului prezent.

§ 5. Cârciuma, berăria și debitul de rachiu nu se poate deschide în *apropiere de biserică, școală sau astfel de instituțiuni*, pe cari le-ar conturba cu zgomotul, în exercitarea funcțiunii lor.

Apropierea respective vecinătatea să fixeze la distanța 200 metri și aceasta în linie dreaptă.

§ 6. Cu ocazia serviciilor divine și a procesiunilor localurile de vânzare de beuturi aflătoare în apropierea bisericilor, respective pe locul pe unde parcurge procesiunea trebuie ținute închise.

§ 7. Vânzare de beuturi și prăvălie în același local nu se admite din punct de vedere moral, ceace însă nu se eschide ca în prăvăli, de articoli diverși și coloniale înregistrate, precum și în prăvăli mici să nu se poată vinde beuturi în sticle infundate sau rachiu cu paharul, oaspeților cari stau în picioare.

B) Restricțiuni și îndatoriri.

§ 8. Camerele și berăriile începând dela Sf. Gheorghe și până la Sf. Mihail adevă de la 6 Mai nou respectiv 23 April vechi și până la 8 Noembrie vechi respective 21 Noembrie stil nou, se vor închide la orele 10 seara, iar în lunile de iarnă la orele 9 seara și nu vor putea fi deschise în întreg decursul anului până la orele 6 dimineața. În stațiuni de cale ferată sau navigațiuni oarele de închidere se pot fixa din partea Primpretorului și mai târziu.

§ 9. Debeturile de rachiu, în fiecare perioadă a anului trebuie *închise seara la 9 oare și dela 1 Aprilie până la 30 Septembrie înainte de 5 oare dimineața*, iar dela 1 Octombrie până la 30 Martie, înainte de 6 ore dimineața nu pot fi deschise.

§ 10. În localurile de vânzare de beuturi dispozițiile respective statutele județene referitoare la afaceri păgubitoare de credit, la oarele de închidere, la reținerea băeților până la etatea de 15 ani și a fetelor dela 14 ani de a intra în localuri publice de petrecere, precum și la jocuri oprite, trebuiesc așiate la loc unde să poate observa ușor.

§ 11. În cârciume și berării este admisă muzica până la 9 oare seara, iar în localuri de vânzare de rachiu muzica, mai departe serviciul de mâncări reci sau calde este peste tot interzis.

§ 12. Toate cârciumele berăriile și debitele de rachiu rămân *închise în zilele de duminică și sărbători prevăzute de art. 18 a regulamentului* pentru aplicarea legii statutului funcționarilor publice și anume:

Sf. Vasile, Botezul Domnului, Sf. Ioan, Unirea Principatelor și a tuturor românilor, Întimpinarea Domnului, Bunavestire, 3 zile de Paști, Sf. Gheorghe, Înălțarea Domnului, Sf. Treime, 23 Mai. Proclamarea independenței și a regatului, 10 Mai, Sf. Constantin și Elena, Sf. Petru și Pavel, Adormirea și nașterea Maicei Domnului, Înălțarea Sfintei Cruci, Sf. Dumitru, Sf. Mihail și Gavril, Sf. Nicolae, 3 zile de Crăciun, începând dela ora regulamentară de închidere a zilei următoare până la ora reglementară de deschidere a zilei următoare sărbătoarei respective și totasemenea în zilele de Duminecă.

§ 13. În cârciume, berării și debite de rachiu nu se poate admite petreceri și dansuri populare ci aceste se vor permite pe lângă autorizația primpretorului în loc liber, case naționale școli etc.

C) Sancțiuni.

§ 14. Acel cârciumar sau proprietar de berărie, care angajează în serviciu indivizi imorali sau nu ține localul curat și igienic să va pedepsi din partea organelor polițiale cu amendă dela 200 Lei până la 500 Lei, în caz de recidivă, a doua oară pe lângă această amendă și cu o închisoare de 2 până la 5 zile, iar a treia oară și cu detragerea brevetului, în favorul fondului comunal al săracilor.

În cazul cel dintâi și al doilea în caz de neîncasare cu închidere dela 24 ore până la 5 zile.

§ 15. Acel cârciumar, proprietar de berărie sau debitor de rachiu, care ține localul deschis peste ora de închidere amintită în acest statut, sau nu respectează dispozițiile cuprinse în §-ul 10 a prezentului statut mai departe acela, care admite muzica sau servește mâncări, se va pedepsi conform §-lui 74 art. XL. a legii din 1879 cu amendă până la 500 Lei care

sumă va fi destinată pentru scopurile amintite în art. VIII. a legii din 1887.

§ 16. În chestiile de contravenție amintite în capitolele precedente, hotărăște în instanța a II-a Subprefectul județului, iar a III-a Ministerul de Interne. În chestiunile pur egale în instanța a III-a hotărăște Comisia Administrativă județeană, iar ca instanța I. și a II, tot cele amintite.

§ 17. Cu privire la berării se vor aplica și dispozițiile art. 24. și următorii din regulamentul pentru controlul unora din stabilimentele publice aplicându-se în caz de infracțiune sancțiunile cuprinse în regulamentul amintit.

§ 18. Numărul cărciumelor, berăriilor și debitorii de rachiu să poartă în evidență de către primpretor, care supraveghează, ca dispozițiile cuprinse în §-ul 2 să fie observate.

§ 19. Aceia cari țin cărciume, berării sau debitori de rachiu în baza licenței dinainte de intrare în vigoare a prezentului statut încă sunt obligați să se respecte dispozițiile prezentului statut.

§ 20. Cu intrarea în vigoare a statului de față își pierde valoarea statutul Nr. 101/1881 kgy.

§ 21. Noi, Prefectul Județului Arad acceptând propunerea de mai sus a Dlui Subprefect a județului Arad, în baza dreptului asigurat prin art. 5 a decretului Nr. II. a Consiliului Dirigent propunem Ministerului de Interne aprobarea prezentului decis și dispunem ca această decisiune a noastră să se publice în Gazeta Oficială a județului Arad, cu aceia că în contra ei are loc apelată, ce se va înainta Subprefectului județului în timp de 15 zile socotite dela împlinirea lor 8 zile dela prima publicare în Gazeta Oficială.

În fine invităm pe Dl Subprefect al Județului ca această decisiune în 4 exemplare cu un exemplar al Gazetei Oficiale a județului și împreună cu eventualele apelate înaintate să o înainteze după expirarea termenului de apelată, Ministerului de Interne pentru aprobare.

Prefect: *Georgescu*
Inspector general Administrativ.

Noi, Subprefectul județului Arad, certificăm, că în contra prezentului decis până la data expirării termenului de apelată și anume până la data de 18 Aprilie 1924 nu a intrat la aceasta Subprefectură nici o apelată.

Arad, la 21 Aprilie 1924.

p. Subprefect: *Boneu*.

INFORMATIUNI.

AVIZ. Se face cunoscut, că „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” „Astra” Sibiu, împarte în acest an 20 premii de câte Lei 2000, acelor Dni învățători și preoți, cari vor dovedi până la 15 Maiu a. c. că în iarna acestui an au instruat cu mai mult succes în cetire și scriere un număr mai mare de neștiutori de carte adulți.

La cerere *Abecedarele* trebuincioase se trimit gratuit.
Biroul „Asociațiunii”.

AVIZ OFICIOS. Din jos semnații duhovnici ai onopreșime din tractul protopresbiteral Timișoara, invităm prin aceasta întreaga preșime tractuală, ca amăsurat ordinului în vigoare al preainaltei stăpâniri bisericesti să se prezinte *Joi, la 12 Martie a. c. orele 7 a. m.* în sf. biserică (protopresbiterală) din Timișoara, în scopul de a se prevede în SS. Taine. Toate oficiile parohiale sunt rugate să comunice acest aviz fraților preoți din parohiile lor, căci altă invitare nu se face. Participarea în corpore este obligatoare iar absența este a se justifica în decurs de 8 zile la autoritatea superioară bisericască precum și la unul din cei doi duhovnici din jos semnați.

Timișoara, la 25 Februarie 1925.

Gavriil Selejanu, și Ioan Balta,
duhovnici tractuali.

Se rup pecetele. Renașterea din Cluj scrie: În zilele trecute a săvârșit formele de trecere la biserică noastră preotul gr. catolic Virgil Peter din Cioara unul dintre preoții buni și cu cualificație completă. Numitul a fost primit ca preot în cadrele eparhiei noastre și numit administrator parohial în Giurcația din tractul Huedinului.

Metropolia Moldovei. Vestim cu bucurie apariția foii bisericesti *Metropolia Moldovei*, ce se tipărește la Iași ca organ de publicitate eparhial al mitropoliei Moldovei și Sucevei. La noua revistă ieșană va colabora mai ales preșimea. Foia apare deocamdată lunar și conține două părți: una doctrinară și cealaltă oficială. Se publică articole de interes moral și religios, și informațiuni. Publicația *Metropolia Moldovei* se tipărește în Mănăstirea Neamțu, unde s'a reînființat vechea tiparniță. Urăm revistei dela Iași viață lungă și deplină izbândă.

AVIZ. Cu onoare aduc la cunoștință onoratului public și autorităților bisericesti, că în Arad, str. Românului Nr. 7, am deschis un *birou tehnic de arhitectură; construiesc orice planuri de casă, școli și biserici* împreună cu devizele (preliminare) lor, mai departe execut colajonări de toffelul de lucrări de zidiri și întreprind toffelul de lucrări tehnice, clădiri etc.

Cu stimă:
Teodor Cioban,
arhitect.

Aviz oficios!

Avizăm P. O. Oficii protopresbiterale și On. Oficii parohiale, că toate *chitanțele* preoților deficienți, văduvelor și orfanilor despre ridicarea pensiilor din fondul preotesc și ajutoarele dela stat, *au să fie timbrate* în regulă atât *cu timbrul fișcal*, cât și *cu timbru de ajutor*, la din contră plata acestor chitanțe vor fi refuzate de cassieria noastră, iar chitanțele vor fi restituite.

Administrația casei Consistorului Diecezan ortodox român din Arad.

CONCURSE.

Pentru întregirea definitivă a parohiei Răchita, se escrie din nou concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Venitele parohiei sunt:

1. Una sesiune parohială completă.
2. Stolele uzuale. Din acestea toate jumătate compete văduvei preotese Versavia Jucu până în 4/17 Aprilie, 1925.
3. Întregirea dela stat.
4. De locuință se va da locuința vād. învățătoare Domnica Secoșan cu tot cu intravilan și în starea actuală.
5. Alesul preot nu poate protesta în cazul, când se va reinființa parohia a doua.
6. Alesul este obligat a catihiza elevii de la școlile primare din comună fără altă remunerație din partea parohiei și va suporta dările publice în proporția venitului.

Parohia este de cl. I. (primă) dar se vor admite și recurenți cvalificați pentru parohii de cl. II. (doua).

Doritorii de a reflecta la acest post, sunt poștiți, ca recursele, adresate Comitetului parohial din Răchita (jud. Caraș-Severin), ajustate cu documentele recerute, să le așternă Pr. On. Of. protopopesec din Belinț în termenul concursual, având sub durata acestuia, pe lângă respectarea strictă a dispozițiilor §-ului 33. din Reg. pentru parohii, și numai după prealabila incuviințare a Pr. On. D. Șef. tractual, a se prezenta în sf. biserică din loc în vr'o Duminecă ori sârbătoare, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie. Cel din altă dieceză au să dovedească, că poșed incuviințarea Ven. Consistor diecezan spre a putea recurge.

la înțelegere cu mine: *Gherasim Sârbu*, protopb.

—□—

1—3

Pentru întregirea vacantului post de preot din Bunea-Română, tractul Belinț, se escrie concurs în „Biserica și Școala“, cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Locuință în natură, cu 2 camere și bucatărie apoi grajd și șopru, având a se face și alte supraedificate necesare.
 2. Intravilan de un jugăr, peste drum dela locuința parohială.
 3. Usufructul dela seria parohială de 30 jugăre, parte arător, parte fânaj.
 4. Stolele legale și
 5. Retribuția dela stat amăsurat coalificației.
- Fiind parohia de cl II-a, dela reflectanți se cere cvalificație corespunzătoare; în lipsa acestora se admit și de cei cu cvalificația de cl III-a.

Concurenții au să-și trimită petițiile, instruate cu documentele prescise comitetului parohial, pe calea oficiului protopresbiterial din Belinț, jud. Timiș-Torontal, în termenul concursual.

Tot în acest termen sunt poștiți a se prezenta într'o Duminecă sau sârbătoare și în o biserică din Bunea-Română spre a-și arăta desteritatea în tipic și rituale, eventual în oratorie și în cântare.

Pentru a se putea prezenta trebuie să aibă incuviințarea șefului tractual.

Impozitele după sesie, intravilan și locuință le plătește preotul ales.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Gherasim Sârbu*, protopresbiter.

3—3

Licitațiune minuendă.

Comitetul parohial ort. rom. din Călăcea, publică licitațiune minuendă pentru renovarea bisericii din Călăcea jud. Timiș, care se va ținea în ziua de 16 Martie 1925 în sala casei culturale din loc.

Prețul de esclamară 132.660 Lei.

Reflectanții vor înainta ofertele închise împreună cu 10 % vadiu din prețul esclamarii, în numerar sau hârtie de valoare, cel mai târziu până la orele 12 în ziua licitațiunei, Ofertele întrate mai târziu nu se vor lua în conziderare.

Reflectanții nu-și pot forma spesele de drum față de parohie.

Comitetul parohial ț-și rezervă dreptul, abstrăgând dela rezultatul licitațiunei; a preda lucrările aceluia dintre licitanți în care va avea garanță mai mare.

Condițiile, devizul este mativ și planul de renovare se pot consulta la oficiul parohial.

Călăcea, la 21 Februarie 1925.

Comitetul parohial.

Redactor responsabil: *SIMION STANA* asesor consistorial
Censurat: *Prefectura Județului.*